

SÖKANDE

NIRAS Sweden AB, 556541-2532
Box 761
601 17 Norrköping

Ombud: Advokat Mikael Engström och Jur. kand. Frida Henkow
Advokatfirman Cederquist KB
Box 1670
111 96 Stockholm

MOTPART

Migrationsverket, 202100-2163
Verksamhetsområde Rättslig styrning
601 70 Norrköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2015 -04- 13	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förordnar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 203537

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00

E-post:
forvaltningsratten@linkoping.dom.se

Telefax
013-25 11 40

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Migrationsverket genomför en upphandling av ramavtal avseende konsulttjänster gällande lokalförsörjning och hyrestgästrådgivning, dnr 3.2.1-2014-49683. Ramavtalet avser tre uppdragsområden: a) Strategiskt stöd vid frågor avseende lokalförsörjning, b) Stöd vid hyresförhandlingar och hyresgästrådgivning samt c) Stöd vid nyetablering och lokalanpassning. Upphandlingen genomförs som öppet förfarande enligt LOU och tilldelningsgrund är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Ramavtalet avses att tecknas med tre leverantörer. Migrationsverket har den 12 februari 2015 meddelat ett tilldelningsbeslut med fast avropsordning, enligt vilket anbudet från SWECO Management AB (SWECO) har antagits på första plats, anbudet från DTZ Sweden AB (DTZ) har antagits på andra plats, och NIRAS Sweden AB:s anbud (Bolaget) har antagits på tredje plats.

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att den ska göras om.

Migrationsverket begär att ansökan ska avslås.

VAD PARTERNA SAMMANFATTNINGSVIS ANFÖRT

Bolaget

Migrationsverket har, i strid med transparens- och likabehandlingsprinciperna, tillämpat utvärderingskriterierna på sätt som inte framgår av förfrågningsunderlaget och som öppnat upp för en godtycklig och oförutsebar bedömning. Migrationsverket har vidare, i strid med 12 kap. 1 § LOU och likabehandlingsprincipen, tillämpat utvärderingsmodellen på sätt som inte säkerställt att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas. Överträdelserna har var och en medfört skada eller risk för skada för Bolaget ef-

tersom Bolaget annars skulle ha tilldelats ramavtal på första plats eller i vart fall formulerat ett konkurrenskraftigare anbud.

För att komma ifråga för utvärdering har anbudsgivaren först och främst att uppfylla ett antal kvalificeringskrav. Däribland gäller enligt punkt 2.5.5 i förfrågningsunderlaget, att anbudsgivaren för varje uppdragsområde ska offerera s.k. uppdragsansvariga konsulter, vars kompetens och erfarenhet ska styrkas på i avsnittet närmare föreskrivet sätt. Såvitt avser kriteriet kompetens/erfarenhet gäller, enligt punkten 2.5.13 i förfrågningsunderlaget, att anbudsgivaren ska beskriva kompetens och erfarenhet hos varje offererad uppdragsansvarig, i syfte att utvärdera hur anbudsgivaren kan öka kvalitet i kommande uppdrag.

Av en till tilldelningsbeslutet bilagd utvärderingsrapport framgår, såvitt avser ovan nämnda kriterium rörande kompetens/erfarenhet, att anbudsgivarna inte har tilldelats poäng baserat på anbudets sammantagna mervärde, utan att anbudsgivarna istället har tilldelats en genomsnittlig poäng baserad på individuella poängsättningar av offererade konsulter. För Bolaget, som har offererat flera konsulter på poängnivåerna 1, 2 och 3, har detta medfört en lägre mervärdespoäng i förhållande till leverantörer som t.ex. endast har offererat en ensam konsult på poängnivå 2. Till följd därav har Bolaget erhållit ett mindre prisavdrag, ett högre jämförelsepris och följaktligen en bedömning av anbudet såsom mindre ekonomiskt fördelaktigt.

Utvärderingskriteriernas utformning och tillämpning står i strid med transparens- och likabehandlingsprinciperna

Vad beträffar utvärderingskriteriet kompetens och erfarenhet har Migrationsverket förutskickat att en anbudsgivare tilldelas poäng/mervärde i förhållande till vilken skicklighet anbudsgivaren offererar, hur väl anbudsgivaren förstått uppdragets omfattning, hur väl anbudsgivaren förstått upp-

dragets innebörd samt hur väl anbudsgivaren bedöms klara av de uppdrag som Migrationsverket lägger ut. Anbudsgivaren måste således offerera sådana uppdragsansvariga konsulter att anbudsgivaren kan bedömas klara av uppdraget, med hänsyn till dess omfattning och innebörd.

Till ledning för vad som utgör uppdragets omfattning och uppdragets innebörd är anbudsgivaren hänvisad till punkterna 1.2 och 1.3 i förfrågningsunderlaget. Av dessa framgår att uppdragen är tämligen omfattande till volym och karaktär, och att anbudsgivarna måste ha stor och högkvalitativ kapacitet för att kunna klara av dem. En anbudsgivare som vill visa detta och erhålla stort mervärde under avsnitt 2.5.13 måste följaktligen offerera många kompetenta och erfarna konsulter. Bolaget valde därför att offerera totalt 17 stycken mycket kompetenta och erfarna uppdragsansvariga konsulter, med förväntan om att tilldelas stort mervärde i enlighet med punkten 2.5.13. Migrationsverket har emellertid inte tillämpat denna punkt på detta sätt utan istället, genom att tilldela anbudsgivarna en genomsnittlig poäng för samtliga offererade konsulter, i praktiken förminskat betydelsen av anbudsgivarens samlade kapacitet och kompetens för uppdraget.

Förfrågningsunderlaget förutskickar inget om att Migrationsverket skulle komma att poängsätta varje konsult individuellt och därefter tilldela anbudsgivarna den genomsnittliga poängen som detta resulterat i. Utifrån kriteriernas ordalydelse är det tydligt att det är anbudsgivarna och deras sammantagna offert som ska bedömas och poängsättas, inte, enskilda konsulter. Lika tydligt är att anbudsgivarna erhåller poäng i heltalen 1, 2 och 3 respektive mervärden om 9 000, 18 000 eller 27 000 kr, inte poäng i decimalform respektive mervärden om 10 080, 11 520 eller 12 780 kr.

Om Migrationsverket haft för avsikt att poängsätta enskilda konsulter borde Migrationsverket givetvis ha beskrivit hur detta skulle komma att påverka anbudets samlade mervärde, så att anbudsgivarna hade kunnat ta

ställning till hur anbudet bäst formuleras med avseende på både antal och typ av konsulter. Lämpligen hade Migrationsverket då också avgränsat antalet konsulter som ska offereras och/eller utvärderas för att på sådant sätt möjliggöra jämförelser mellan olika anbud. Som underlaget nu är formulerat står dock överhuvudtaget inget om hur Migrationsverket avsett att hantera anbud som omfattar erbjudande om fler än en konsult. Det är inte vad Migrationsverket anser vara tämligen självklart som avgör vad som är tillräckligt transparent i lagens mening, utan vad rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare kan utläsa ur förfrågningsunderlaget. Alla tre anbudsgivare i Upphandlingen är rimligt informerade och normalt omsorgsfulla. Ändå har bara en av dessa kunnat utläsa den nu påstått självklara utvärderingsmetoden ur förfrågningsunderlaget.

Förfrågningsunderlaget i denna del står därför i strid med transparens- och likabehandlingsprinciperna i 1 kap. 9 § LOU. Till följd av överträdelserna har Bolaget berövats möjligheten att utforma ett konkurrenskraftigt anbud och erhålla kontrakt i första hand. Bolaget har därmed lidit skada i den mening som avses i 16 kap. 6 § LOU, varför förvaltningsrätten bör besluta att upphandlingen ska göras om.

Utvärderingsmodellen har inte säkerställt att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas

Migrationsverket har i förfrågningsunderlaget förutskickat att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska antas. Denna bedömning ska ske genom en avvägning mellan pris och kvalitet, där anbudsgivaren i det senare fallet har att påvisa mervärde enligt vad som ovan redogjorts för. Efter genomförd utvärdering står det klart att Bolaget har offererat fler mervärdestillförande konsulter per uppdragsområde och totalt sett mer mervärde än vad övriga anbudsgivare har offererat. Vid sådant utfall uppfattar Bolaget det som tämligen självklart att, givet vad modellen föreskriver och den

betydelse som ska tillmätas kvalitet, Bolagets anbud innehåller totalt sett störst mervärde och därför utgör det totalt sett ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Genom att istället poängsätta varje enskild konsult och tilldela anbudsgivarna poängsnittet därav har Migrationsverket emellertid kraftigt devalverat det totala mervärde som Bolaget offererar, och därmed kullkastat den betydelse som upphandlingen tillmäter kvalitet. Utfallet av modellen blir att en anbudsgivare som Bolaget bedöms ha sämre kvalitet än en anbudsgivare som har offererat en enda genomsnittligt kompetent och erfaren konsult. Sålunda har både SWECO och DTZ erhållit större mervärden än Bolaget, trots att Bolaget har offererat fler mervärdestillförande konsulter och fått mer poäng per uppdragsområde än båda dessa anbudsgivare. Kontrakt på första och andra plats har därmed tilldelats anbudsgivare vars anbud – i förhållande till de kriterier som gäller för Upphandlingen – är mindre ekonomiskt fördelaktiga än Bolagets anbud.

Av ovan kan konstateras att tillämpningen av utvärderingsmodellen, även om den skulle anses ha skett i enlighet med förfrågningsunderlaget, inte i det konkreta fallet har förmått säkerställa att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas. En sådan utvärderingsmodell står i strid med LOU. Överträdelsen har medfört skada för Bolaget eftersom SWECO och DTZ har erhållit 43 470 kr resp. 36 000 kr i mervärdesavdrag, att jämföra med Bolagets mervärdesavdrag på 34 380 kr.

Migrationsverket

Migrationsverket kan inte anses ha brutit mot någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller mot någon annan bestämmelse i nämnda lag på sådant sätt att Bolaget lidit eller kan komma att lida skada. Det saknas därmed förutsättningar för förvaltningsrätten att besluta att upphand-

lingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utvärderingskriteriernas utformning och tillämpning

Migrationsverket anser inte att utvärderingskriteriernas utformning och/eller tillämpning står i strid med någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU.

Av punkten 2.5.5 framgår tydligt att anbudsgivaren ska offerera minst en uppdragsansvarig konsult inom varje utbildningskrav. För att uppfylla kravet är det följaktligen tillfyllest att offerera en uppdragsansvarig konsult per uppdragsområde; dvs. tillhopa tre uppdragsansvariga konsulter. Vidare framgår tydligt av punkten 3.3.1 att den uppdragsansvarige konsulten endast ska samordna varje avropat uppdrag och vara kontaktperson gentemot beställaren. Migrationsverket har därför bedömt att det är tillräckligt med en uppdragsansvarig konsult per uppdragsområde och det ger därmed naturligen inte något ytterligare mervärde att offerera flera uppdragsansvariga konsulter per uppdragsområde; det framgår inte heller någonstans i förfrågningsunderlaget att så skulle vara fallet. För Migrationsverket saknar det betydelse om en uppdragsansvarig konsult samordnar tre uppdrag eller om tre uppdragsansvariga konsulter samordnar varsitt uppdrag. Som framgår ovan ska anbudsgivarens kapacitet att utföra uppdraget styrkas genom referensuppdrag i kvalificeringsfasen.

Av punkten 2.5.13 framgår tydligt att utvärderingen/bedömningen av de uppdragsansvariga konsulternas kompetens och erfarenhet kommer att göras individuellt och utifrån respektive uppdragsområde enligt punkten 3.1. Någon hänvisning till punkten 1.3 finns inte, vilket Bolaget gör gällande. Det framgår av punkten 3.3.1 att vid utbyte av uppdragsansvarige förutom att kompetens- och erfarenhetskravet ska vara uppfyllt även att den ersättande konsulten kunna påvisa att motsvarande mervärde för kompetens-

och erfarenhet som erhöles i upphandlingen finns. Även detta visar med all önskvärd tydlighet att de uppdragsansvariga konsulterna kommer att utvärderas individuellt och inte som grupp, vilket Bolaget synes göra gällande. Om hela den offererade konsultgruppens samlade kompetens och erfarenhet skulle poängsättas, skulle det ju vara omöjligt att påvisa att motsvarande mervärde finns hos en ersättande konsult.

I de fall flera uppdragsansvariga konsulter har offererats inom samma uppdragsområde har Migrationsverket ansett det vara tämligen självklart och därtill mest transparent att använda medelvärdet vid poängsättningen av anbudsgivaren. Varje konsult har tilldelats en viss poäng och därefter har ett medelvärde räknats fram. Med beaktande av vad som anges i förfrågningsunderlaget har någon annan tillämpning av utvärderingskriterierna inte varit möjlig.

Det ankommer på leverantörerna att nogsamt ta del av hela förfrågningsunderlaget. Så kan rimligen inte ha skett i förevarande fall. Bolaget har därtill, i likhet med övriga anbudsgivare, haft möjlighet att under anbudstiden ställa frågor och därigenom undanröja eventuella oklarheter som Bolaget uppfattat i förfrågningsunderlaget.

Utvärderingsmodellens utfall

Migrationsverket anser inte att utfallet av utvärderingsmodellens tillämpning står i strid med någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU.

Det ankommer på den upphandlande myndigheten att avgöra hur utvärderingsmodellen ska vara utformad, likaså att avgöra vad som innebär ett mervärde för myndigheten. Som nämnts ovan har Migrationsverket bedömt att det är tillräckligt med en uppdragsansvarig konsult per uppdrags-

område och att det därför inte ska ge något ytterligare mervärde att offerera flera uppdragsansvariga konsulter per uppdragsområde. Det som Migrationsverket anser ger mervärde är kvaliteten på de uppdragsansvariga konsulter som offererats och inte antalet konsulter. Anbudsgivarens kapacitet att utföra uppdraget har som framgår ovan säkerställts redan i kvalificeringsfasen. Utvärderingsmodellen och Migrationsverkets tillämpning av densamma har sålunda resulterat i att det för Migrationsverket ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet har antagits.

SKÅLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Förfrågningsunderlaget

I punkten 2.3.3 *Krav på anbudsgivaren – Kompetens- och erfarenhetskrav för uppdragsansvarige* anges bl.a. att anbudsgivaren ska offerera minst en uppdragsansvarig konsult inom varje utbildningskrav.

Av punkten 2.5.11 *Utvärderingsmodell* framgår följande.

Vid utvärdering kommer pris, kompetens och erfarenhet samt geografisk representation att bedömas.

Timarvode för uppdragsansvariga x fiktivt antal timmar (60) + Timarvode för övriga medverkande konsulter x fiktivt antal timmar (40) = Utvärderingspris

Mervärde kompetens och erfarenhet område a (0-27 000 kr)

Mervärde kompetens och erfarenhet område b (0-27 000 kr)

Mervärde kompetens och erfarenhet område c (0-27 000 kr)

Mervärde geografisk representation (3 500-14 000 kr)

Utvärderingspris – avdrag för mervärde (Max avdrag för mervärde är 95 000 kr) = Jämförelsepris

Det anbud som har lägst jämförelsepris är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet kommer att rangordnas som nr 1, det näst mest ekonomiskt fördelaktiga som nr 2 osv.

I punkten 2.5.13 *Utvärdering – Kompetens och erfarenhet* anges bl.a. följande:

De offererade uppdragsansvariga konsulternas kompetens och erfarenhet kommer att utvärderas. Syftet är att utvärdera hur anbudsgivaren kan öka kvaliteten i kommande uppdrag. Bedömning kommer att göras av den kompetens och erfarenhet (utöver kravnivå) som uppdragsansvarige har genom en bedömning av kunskap och färdighet samt tid med erfarenhet från efterfrågade projekt enligt AUC.1.

[...]

Bedömning av kompetens och erfarenhet kommer att göras av projektgruppen för denna upphandling. Ett medelvärde på gruppens bedömning kommer räknas.

Utvärderingen av kompetens och erfarenhet poängsätts med 0 till 3 poäng där 3 är högst poäng. Poäng 0 innebär att anbudet saknar efterfrågad redovisning. Anbudsgivare som får bedömningen 0 poäng kan inte komma ifråga för uppdrag.

Utvärdering kompetens och erfarenhet görs för respektive område (a-c).

I p (Bra) = Anbudsgivaren har offererat en för uppdraget god skicklighet samt genom denna även påvisat en god förståelse rörande uppdragets omfattning och dess innebörd vilket bedöms medföra ett visst mervärde för

detta uppdrags genomförande. Anbudsgivoren bedöms klara av de uppdrag som beställaren avser att lägga ut med god kvalitet Mervärde 9 000 kr.

2 p (Mycket bra) = Anbudsgivaren har offererat en för uppdraget mycket god skicklighet samt genom denna även påvisat en mycket god förståelse rörande uppdragets omfattning och dess innebörd vilket bedöms medföra ett betydande mervärde för detta uppdrags genomförande. Anbudsgivaren bedöms klara av de uppdrag som beställaren avser att lägga ut med hög kvalitet. Mervärde 18 000 kr.

3 p (Utmärkt) = Anbudsgivaren har offererat en för uppdraget optimal skicklighet samt genom denna även påvisat en synnerligen god förståelse rörande uppdragets omfattning och dess innebörd vilket bedöms medföra ett mycket stort mervärde för detta uppdrags genomförande. Anbudsgivaren innehar kompetens och erfarenhet som motsvarar bland det bästa som finns på den svenska marknaden. Mervärde 27 000 kr.

I punkten 3.3.1 AUC.32 anges vidare att vid utbyte av uppdragsansvariga ska förutom kompetens- och erfarenhetskravet vara uppfyllt även den ersättande konsultens kunna påvisa att motsvarande mervärde för kompetens- och erfarenhet som erhöles i upphandlingen finns.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning

Bolaget har invänt att Migrationsverket har tillämpat de utvärderingskriterier som anges i förfrågningsunderlaget på ett sätt som inte framgår av nämnt underlag vilket, enligt Bolaget, medfört att anbudsutvärderingen blivit godtycklig och oförutsägbar.

Vid en objektiv tolkning av punkten 2.5.13 i förfrågningsunderlaget framgår, enligt förvaltningsrätten, att det är de uppdragsansvariga konsulternas kompetens och erfarenhet som ska utvärderas och således poängsättas vid kvalitetsutvärderingen. Det förhållandet att en sådan utvärdering av aktuella konsulter kvalitets görs i syfte att bedöma anbudsgivarens, dvs. leverantörens som helhet, förmåga att tillföra mervärde vid utförandet av uppdraget, står därvid inte i strid med att det är konsulternas kompetens och erfarenhet i sig som är föremål för utvärdering. Migrationsverket hade så-

ledes utifrån förfrågningsunderlaget grund för att poängsätta var och en av de upphandlingsansvariga konsulter som Bolaget offererade.

Bolaget har härtill framfört att beräkningen av mervärdet i de fall som en anbudsgivare, i likhet med sökanden, valt att offerera fler än en uppdragsansvarig konsult inom varje utbildningskrav inte framgår av förfrågningsunderlaget och att Migrationsverket hantering i denna del därför står i strid med LOU och dess allmänna principer.

Det kan konstateras att det inte har beskrivits i förfrågningsunderlaget på vilket sätt poängsättning ska ske i de fall som en anbudsgivare erbjuder fler än en uppdragsansvarig konsult inom varje utbildningskrav. I praktiken har dock ett medelvärde för erbjudna konsulter respektive poäng inom varje uppdragsområde tagits fram. Denna beräkning av mervärde för Bolaget har resulterat i tilldelade poäng för respektive uppdragsområde om 1,28 för område a, 1,42 för område b samt 1,12 för område c. I de fall endast en konsult per uppdragsområde erbjudits har tilldelad mervärdespoäng varit i form av heltal. Avseende detta förhållande har Migrationsverket i målet har gjort gällande att den metod som verket har använt sig av har varit den enda möjliga och att denna metod med hänsyn till förfrågningsunderlaget som helhet får anses uppfylla kravet på transparens.

Det ställs höga krav på en upphandlande myndighet att utforma en modell för val av leverantör på ett sätt som är förståeligt för deltagande leverantörer och som därtill inte ger utrymme för godtyckliga bedömningar.

Det sätt på vilket myndigheten i uppkommen situation poängsatt erbjuden kvalitet i de fall flera uppdragsansvariga erbjudits samt med stöd av sådan poängsättning beräknat prisavdrag kan, enligt förvaltningsrätten, inte anses vara av den karaktären att valt tillvägagångssätt har kunnat förutses av en rimlig informerad och normalt omsorgsfull leverantör med stöd av övriga

delar av förfrågningsunderlaget. Den omständigheten att Migrationsverket i kontraktsvillkoren också kräver att ett tilldelat mervärde för vald leverantör, t.ex. 1,42 om avrop skulle ske från Bolaget inom område a, ska upprätthållas och styrkas under kontraktperioden för uppdragsansvarig konsult ger enligt förvaltningsrätten snarast bilden av att myndigheten i sitt förfrågningsunderlag inte tagit höjd för att utvärderingen av anbudet och senare kontraktuellt förhållande med valda leverantörer kunde inkludera fler än en uppdragsansvarig konsult inom varje uppdragsområde. Eftersom Migrationsverkets utvärdering i aktuell del således saknat förankring i annonserad utvärderingsmodell har det enligt förvaltningsrättens mening funnits utrymme för godtycklig bedömning vid anbudsutvärderingen.

På grund av det som ovan anförts finner förvaltningsrätten att förfrågningsunderlaget i här aktuellt avseende står i strid mot principerna om förtärlighet och transparens. Bristen rör en del av förfrågningsunderlaget som kan få en stor betydelse vid val av leverantör. Med hänsyn till detta och det förhållandet att det får bedömas sannolikt att Bolaget hade utformat sitt anbud på annat sätt om grunderna för kvalitetsutvärderingen tydligtgjorts i aktuellt hänseende får Bolaget genom aktuell överträdelse av LOU anses ha lidit skada i den mening som avses i 16 kap. 6 § LOU. Skäl för ingripande enligt denna bestämmelse föreligger därmed. Eftersom överträdelsen avser upphandlingens konkurrensuppsökande skede ska upphandlingen göras om.

Med anledning av ovan redovisad bedömning saknas skäl att pröva Bolagets andra invändning avseende att utvärderingsmodellen inte säkerställer att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (3109/1D-LOU)

Tomas Kjellgren

Föredragande har varit Stefka Bokmark.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

